

REGIONALT NETTVERK

Oppsummeringer - nasjonal og for alle regioner

NR. F | 2011

INTERVJUER ER GJENNOMFØRT I PERIODEN
25. JANUAR - 18. FEBRUAR

NORGES BANK

OPPSUMMERING

ETTERSSPØRSEL, PRODUKSJON OG MARKEDSUTSIKTER

Ifølge kontaktene har det samlede produksjonsnivået vært uendret de siste tre månedene. Det samme ble meldt i forrige runde i oktober. Det er fortsatt tjenesteyting mot husholdningene og tradisjonell eksportindustri som melder om den høyeste veksten, mens oljeleverandørene rapporterer om det kraftigste produksjonsfallet. Kontaktene venter om lag uendret produksjonsnivå også de neste seks månedene. Bedriftene ser for seg fortsatt fallende etterspørsel fra oljeindustrien, men venter at etterspørselen fra offentlig sektor vil øke videre.

Kontaktene i eksportindustrien¹ melder om moderat vekst i produksjonen, slik de også gjorde i oktober. Bedriftene viser til bedret konkurranseevne som følge av kronesvekkelsen. Veksten dempes av kapasitetsbegrensninger i store deler av prosess- og fiskeindustrien. Kontaktene i fiskeindustrien ser for seg at problemer med lakselus vil bidra til et fall i produksjonen fremover. Samlet venter eksportbedriftene litt lavere vekst det neste halvåret. I hjemmemarkedsindustrien har veksten tiltatt litt fra oktober. Flere kontakter melder om bedret konkurranseevne mot utenlandske konkurrenter som følge av kronesvekkelsen. De neste seks månedene ventes veksten i hjemmemarkedsindustrien å forbli moderat.

Oljeleverandørene melder om betydelig nedgang i produksjonen, om lag som i de foregående rundene. Utbyggingen av Johan Sverdrup og økt konkurranseevne vil bidra til å dempe fallet det neste halvåret.

I bygg og anlegg rapporterer kontaktene om svak vekst i produksjonen de siste tre månedene, slik de også gjorde i oktober. Aktiviteten var særlig drevet av god vekst i offentlige bygg- og anleggsinvesteringer, samt kraftig vekst i boligbyggingen på Østlandet. Som i de foregående rundene melder kontaktene om store regionale forskjeller, og boligbyggingen på Sør- og Vestlandet faller fortsatt. Økt kontorledighet har bidratt til lavere aktivitet innen nybygging og rehabilitering av private næringsbygg. Fremover venter kontaktene at tiltakende vekst i offentlige investeringer vil bidra til litt høyere aktivitetsvekst.

I varehandelen har omsetningsvolumet økt noe de siste tre månedene, om lag som meldt i oktober. I Sørvest rapporterer kontaktene fortsatt om nedgang i omsetningsvolumet, mens det har vært vekst i de øvrige regionene. Samlet venter kontaktene fortsatt noe vekst det neste halve året.

De tjenesteytende næringene melder samlet sett om svak vekst de siste tre månedene, om lag som i forrige runde. Etterspørselen fra husholdningene har vært sterkere enn fra det private næringslivet. Kontaktene rapporterer om redusert etterspørsel fra oljenæringen, men kronesvekkelsen og vekst i offentlige investeringer har bidratt til å holde aktivitetsnivået oppe. Bedriftene ser for seg svak vekst også det neste halve året.

¹ Inkluderer ikke eksportrettede oljeleverandører

INVESTERINGER

Samlet planlegger kontaktene svak vekst i investeringsnivået de neste 12 månedene.

Kommune- og sykehussektoren og industrien planlegger moderat investeringsvekst, mens oljeleverandørene venter en videre nedgang. De øvrige næringene planlegger en svak økning i investeringene det neste året.

KAPASITETSUTNYTTING OG TILGANG PÅ ARBEIDSKRAFT

Andelen av kontaktbedriftene som svarte at de vil ha noen eller betydelige problemer med å møte en eventuell vekst i etterspørselen er på 16 prosent, mot 18 prosent i oktober. I industrien, bygg og anlegg og tjenesteyting har om lag 20 prosent av bedriftene kapasitetsproblemer. I oljeleverandørnæringen og varehandelen hadde nesten alle bedrifter ledig kapasitet.

Bare 5 prosent av kontaktene svarer at tilgangen på arbeidskraft er en begrensning for videre produksjonsvekst. Andelen holder seg lav i alle næringer og regioner.

SYSSELSETTING OG ARBEIDSMARKED

Det samlede sysselsettingsnivået i bedriftene har falt noe de siste tre månedene, slik kontaktene ventet i oktober. Utviklingen i de private næringene er den svakeste som har blitt rapportert siden februar 2010, som følge av fall i sysselsettingen i oljeleverandørnæringen, industrien, tjenesteyting og bygg og anlegg. Bedriftene venter en liten nedgang i sysselsettingen også de neste tre månedene.

KOSTNADER, PRISER OG LØNNSOMHET

Kontaktene anslår en årslønnsvekst for 2016 på 2,4 prosent, på linje med anslaget i oktober. Kommune- og sykehussektoren og tjenesteyting har fortsatt de høyeste anslagene, på henholdsvis 2,7 prosent og 2,6 prosent. I oljeleverandørnæringen er anslaget på 1,0 prosent, mens de øvrige næringene anslår en lønnsvekst på mellom 2,0 prosent og 2,3 prosent.

Samlet rapporterer bedriftene om svak vekst i utsalgsprisene de siste 12 månedene. I varehandelen har prisene økt markert, slik rapporten fra oktober også viste. Det skyldes i hovedsak svekkelsen av kronekursen. Oljeleverandørene rapporterer om et kraftig fall i prisene. Samlet ventet kontaktene litt tiltagende prisvekst de neste 12 månedene.

Samlet oppga kontaktene at driftsmarginene har falt marginalt sammenlignet med samme periode i fjor.

REGION INNLAND

Regional oppsummering

Runde 2016–1

- De siste tre månedene har det vært svak aktivitetsvekst i region Innland. Den aggregerte veksten er litt svakere enn rapportert i forrige runde. Kontaktene venter svak vekst også det neste halvåret.
- Det har vært moderat produksjonsvekst i hjemmemarkedsindustrien og svak vekst i eksportindustrien. Fremover venter kontaktene svak vekst i hjemmemarkedsindustrien og moderat vekst i eksportindustrien.
- I bygg og anlegg har det vært stabil aktivitet de siste tre månedene, og kontaktene venter tilsvarende utvikling det kommende halvåret.
- I varehandel har omsetningsvolumet økt svakt. Kontaktene venter svak vekst fremover.
- I næringsrettet tjenesteyting har det vært svak aktivitetsvekst og ganske markert vekst i husholdningsrettet tjenesteyting. Kontaktene venter tilsvarende vekst fremover.
- Det er samlet sett marginal nedgang i investeringsplanene for de kommende 12 månedene i forhold til foregående 12 månedene.
- Andelen kontakter med kapasitetsproblemer ved økt etterspørsel er 19 prosent, som i forrige runde. I sum melder 22 prosent av kontaktene at tilgangen på arbeidskraft er en begrensning for aktivitetsvekst.
- Sysselsettingsnivået har gått marginalt ned de siste tre månedene. Utviklingen er om lag som ventet i forrige runde. Fremover venter kontaktene svak nedgang i sysselsettingen.
- Kontaktenes anslag for årslønnsvekst i 2016 er på 2 ½ prosent, om lag som i forrige runde.
- I sum har prisveksten vært moderat de siste 12 månedene, om lag som i forrige runde. Prisveksten er omtrent lik i næringsrettede og husholdningsrettede næringer. Kontaktenes forventninger indikerer i sum lavere prisvekst fremover.
- Lønnsomheten de siste tre månedene har i sum bedret seg moderat sammenlignet med samme periode i fjor. Lønnsomheten bedrer seg i alle næringene.

REGION MIDT

Regional oppsummering

Runde 2016-1

- Aktiviteten i region Midt har økt marginalt de siste tre månedene. Veksten er lavere enn i forrige runde. Samlet venter kontaktene marginal vekst fremover.
- Industriproduksjonen har økt moderat. Veksten har avtatt svakt fra forrige runde. Veksten var markert for eksportrettet industri og svak for hjemmemarkedsindustrien. Både hjemmemarkeds- og eksportindustrien venter stabile produksjonsvolumer de neste seks månedene.
- Oljeleverandørnæringen rapporterer om moderat vekst. Forrige runde rapporterte næringen om stabilt produksjonsvolum. Fremover venter kontaktene at produksjonsveksten blir svak.
- I bygg og anlegg melder kontaktene om stabil aktivitet, mot svak vekst forrige runde. Kontaktene venter moderat produksjonsvekst fremover.
- I varehandel rapporterer kontaktene om uendret omsetningsvolum. Forrige runde meldte næringen om svak vekst. Fremover venter kontaktene moderat vekst.
- Både nærings- og husholdningsrettet tjenesteyting melder om uendret aktivitet. Forrige runde rapporterte næringene om henholdsvis svak og moderat vekst. Tjenesteyting mot næringslivet venter uendret aktivitet også fremover, mens husholdningsrettet tjenesteyting venter svak vekst.
- Kontaktene planlegger samlet sett svak vekst i investeringsnivået fremover.
- Andelen kontakter med kapasitetsbegrensninger er 38 prosent i denne runden, mot 24 prosent forrige runde. Andelen som svarer at tilgangen på arbeidskraft er en begrensende faktor har avtatt fra 22 prosent i forrige runde til 9 prosent denne runden.
- Sysselsettingen har økt svakt de siste tre månedene. Veksten er om lag på samme nivå som i forrige runde, og utviklingen er som ventet. Samlet venter kontaktene svak vekst i sysselsettingen fremover.
- Samlet anslår kontaktene en årslønnsvekst i 2016 på om lag 2 ¾ prosent, om lag som i forrige runde.
- Prisene har økt moderat de siste 12 månedene. Veksten er på nivå med anslaget forrige runde. En overvekt av kontraktene venter lavere veksttakt fremover.
- Bedriftene rapporterer om stabile driftsmarginer de siste tre månedene sammenlignet med samme periode i fjor. Utviklingen i lønnsomhet er uendret fra forrige runde.

REGION NORD

Regional oppsummering

Runde 2016-1

- De siste tre månedene har det vært moderat vekst i aktivitetsnivået i region Nord. For de neste seks månedene venter kontaktene samlet sett ganske markert vekst.
- I industrien har det vært moderat vekst i produksjonen, mot svak vekst i forrige runde. Industrien venter markert vekst i produksjonen fremover.
- Eksportindustrien melder om nullvekst de siste tre månedene. Hjemmemarkedsindustrien rapporterer om ganske markert vekst, mens oljeleverandørnæringen melder om betydelig fall i produksjonen. Fremover forventer eksportindustrien svak vekst i aktiviteten. Hjemmemarkedsindustrien ser for seg en betydelig vekst, mens oljeleverandørnæringen venter moderat fall i produksjonen.
- I bygg og anlegg har det vært nullvekst i aktiviteten de siste tre månedene, et moderat fall fra forrige runde. Fremover venter kontaktene ganske markert vekst.
- I varehandel har det vært moderat vekst i omsetningsvolumet. Veksten er noe svakere enn i forrige runde. Næringen venter moderat vekst også det kommende halvåret.
- Næringsrettede tjenesteytere melder om moderat vekst i aktiviteten, mens husholdningsrettede tjenesteytere har hatt ganske markert vekst. Næringsrettede tjenesteytere venter fortsatt moderat vekst fremover, mens husholdningsrettede tjenesteytere venter markert vekst.
- Kontaktene venter moderat vekst i investeringene de kommende 12 månedene. Oljeleverandørene venter fall i investeringene fremover, mens de øvrige næringene planlegger vekst i investeringene.
- Andelen kontakter som svarer at de har problemer med kapasiteten er 22 prosent, mot 23 prosent i forrige runde. Andelen som oppgir at tilgangen på arbeidskraft er begrensende har gått ned fra 10 til 8 prosent.
- Det har vært et marginalt fall i sysselsettingen de siste tre månedene, mot marginal vekst i forrige runde.
- Samlet anslag for årslønnsveksten i 2016 er 2 ½ prosent. Dette er om lag som anslått i forrige runde.
- Kontaktene melder om moderat prisvekst de siste 12 månedene, mot svak prisvekst i forrige runde. Fremover forventer et flertall av kontaktene avtagende prisvekst.
- I sum melder kontaktene om moderat vekst i lønnsomheten sammenlignet med samme periode i fjor. I forrige runde ble det meldt om svak vekst.

REGION NORDVEST

Regional oppsummering

Runde 2016-1

- De tre siste månedene har det samlet sett vært nullvekst i aktivitetsnivået i region Nordvest. Dette er noe bedre enn i den foregående runden og noe bedre enn forventningene. Kontaktene venter nullvekst også de neste seks månedene.
- Eksportindustrien melder om svak vekst. Det er likt med forrige runde og som forventet. Hjemmemarkedsindustrien rapporterer også om svak vekst, som er likt med forrige runde og høyere enn forventet. Begge industrinæringene venter svak vekst de neste seks månedene.
- Oljeleverandørnæringen melder om et markert fall i produksjonen. Dette er et mindre fall enn i forrige runde, men i tråd med forventningene. Kontaktene venter markert fall i aktiviteten de kommende seks månedene.
- Bygg og anlegg har hatt nullvekst de siste tre månedene. Dette er svakere enn i forrige runde og svakere enn forventer. Kontaktene ser for seg svak vekst de neste seks månedene.
- Varehandel rapporterer om moderat vekst i omsetningsvolumet, noe som er høyere enn i forrige runde, og bedre enn forventer. Kontaktene venter svak vekst de neste seks månedene.
- Tjenesteyting mot næringsliv melder om nullvekst, som i forrige runde og som forventet. Kontaktene venter nullvekst de neste seks månedene. Tjenesteyting mot husholdninger har hatt moderat vekst. Dette er likt som i forrige runde og som forventet. Kontaktene ser for seg moderat vekst de neste seks månedene.
- Samlet planlegger kontaktene svak vekst i investeringene de neste 12 månedene, noe som er en marginal økning i forhold til forrige runde.
- 13 prosent av bedriftene ville hatt problemer med å møte en vekst i etterspørselen, mot 9 prosent i forrige runde. 12 prosent har problemer med å skaffe kvalifisert arbeidskraft, mot 8 prosent i forrige runde.
- Sysselsettingen har falt marginalt de siste tre månedene. Fallet er sterkere enn rapportert i forrige runde, men i tråd med forventningene.
- Kontaktene anslår årslønnsveksten for 2016 til 2 ¼ prosent, som anslått i forrige runde.
- Samlet sett meldes det om svak prisvekst de siste 12 månedene, med moderat vekst innen husholdningsrettede næringer og tilnærmet nullvekst innen næringsrettede næringer. For de neste 12 månedene venter kontaktene tiltagende prisvekst.
- Kontaktene rapporterer samlet sett om marginalt bedre lønnsomhet.

REGION SØR

Regional oppsummering

Runde 2016-1

- Det har vært en marginal økning i aktiviteten i region Sør de siste tre månedene, en svak forbedring fra forrige runde. Samlet venter kontaktene marginal vekst i aktiviteten de neste seks månedene.
- Industrien melder om marginal vekst i produksjonen de tre siste månedene. Hjemmemarkedsindustrien har hatt nullvekst, mens eksportindustrien rapporterer om svak vekst. Kontaktene venter samlet sett forsiktig fall i produksjonen det neste halvåret.
- Oljeleverandørnæringen melder om et betydelig fall i produksjonen, en moderat forbedring i forhold til oktober. Kontaktene venter et ganske betydelig fall i aktiviteten også det neste halvåret.
- Bygg og anlegg rapporterer om et moderat fall i aktiviteten de siste tre månedene, uendret fra forrige runde. Kontaktene venter svak økning i aktiviteten de neste seks månedene.
- Varehandel har hatt svak vekst i omsetningsvolumet de siste tre månedene, en svak reduksjon fra forrige runde. Kontaktene forventer moderat vekst de neste seks månedene.
- Tjenesteyting melder samlet sett om svak vekst de siste tre månedene, en svak økning i forhold til forrige runde. Kontaktene venter samlet sett svak vekst fremover.
- Kontaktene planlegger moderat vekst i investeringene det neste året, mot svak vekst i forrige runde.
- Andelen kontakter som melder om problemer med kapasiteten er på 13 prosent i denne runden, mot 9 prosent i forrige runde i forrige runde. I likhet med forrige runde melder ingen av kontaktene i region Sør om problemer med å rekruttere kvalifisert arbeidskraft.
- Kontaktene rapporterer om nullvekst i sysselsettingen de siste tre månedene. Kontaktene venter samlet sett uendret sysselsetting de neste tre månedene.
- Kontaktene anslår samlet sett en årslønnsvekst på $2\frac{3}{4}$ prosent i 2016. Dette er en økning fra anslaget på $2\frac{1}{4}$ i forrige runde.
- Samlet rapporterer kontaktene i denne runden om svak prisvekst de siste 12 månedene. For de neste 12 månedene forventer et flertall av kontaktene økt prisvekst.
- Kontaktene rapporterer samlet sett om svak vekst i driftsmarginene de siste tre månedene.

REGION SØRVEST

Regional oppsummering

Runde 2016-1

- I denne runden meldes det om et moderat fall i aktiviteten de siste tre månedene. Kontaktene venter fortsatt moderat fallende produksjon de neste seks månedene.
- Det har vært markert fall i produksjonen innen oljeleverandørnæringen. For de neste seks månedene venter kontaktene ganske markert fall i produksjonen innen oljeleverandørnæringen.
- Kontaktene rapporterer om marginal vekst i industriproduksjonen de siste tre månedene. Det har vært svak vekst i eksportindustrien og stabilt nivå i hjemmemarkedsindustrien. For de neste seks månedene venter kontaktene fortsatt marginal vekst i produksjonen for industrien.
- Kontaktene i bygg og anlegg melder om moderat fall i aktiviteten de siste tre månedene. Kontaktene venter ganske markert fall de neste seks månedene.
- I varehandelen rapporterer bedriftene om svakt fall i omsetningsvolumet de siste tre månedene. For de neste seks månedene venter kontaktene fortsatt svakt fall.
- Tjenesteyterne melder om svakt fall de siste tre månedene. Innen tjenesteyting mot næringslivet meldes det om moderat fall, mens tjenesteyting mot husholdningene melder om nullvekst. Tjenesteyterne ser for seg tilsvarende utvikling fremover
- Samlet sett planlegger kontaktene marginal vekst i investeringene de neste 12 månedene.
- Andelen kontakter som melde om kapasitetsproblemer, har gått ned til 7 prosent fra 11 prosent i forrige runde. Av kontaktene er det ingen som oppgir problemer med tilgang på arbeidskraft, mot 2 prosent i forrige runde.
- Samlet meldes det om svakt fall i sysselsettingen de siste tre månedene. Kontaktene forventer at den samlede sysselsettingen vil falle svakt de neste tre månedene.
- Kontaktene anslår samlet sett en årslønnsvekst for 2016 på 2 prosent, som er likt med anslaget for 2016 fra forrige runde.
- Samlet meldes det om et moderat prisfall de siste 12 månedene, som er et mindre fall enn i forrige runde. Det meldes om et ganske markert prisfall innen næringsrettede næringer og marginal prisvekst for de husholdningsrettede næringene. Et flertall av kontaktene forventer økt prisvekst fremover.
- Kontaktene melder samlet sett om et svakt fall i marginene de siste tre månedene i forhold til samme periode året før.

REGION ØST

Regional oppsummering

Runde 2016–1

- I region Øst har aktiviteten økt svakt de siste tre månedene, om lag som i forrige runde. Samlet venter kontaktene fortsatt svak vekst i aktiviteten de neste seks månedene og utsiktene er marginalt oppjustert fra oktober.
- Hjemmemarkedsindustrien og eksportindustrien har hatt henholdsvis moderat og ganske markert vekst i produksjonen de siste tre månedene. Begge industrinæringene venter uendret veksttakt de kommende seks månedene.
- Oljeverandørene rapporterer om at produksjonsvolumet har falt kraftig. Kontaktene ser for seg noe avdempet fall fremover.
- I bygg og anlegg melder kontaktene om ganske markert vekst i produksjonen. Bedriftene venter uendret vekst fremover.
- I varehandel rapporterer kontaktene om svak vekst i omsetningsvolumet, som i forrige runde. Fremover venter kontaktene fortsatt svak vekst.
- Næringsrettede tjenesteytere rapporterer om uendret aktivitetsnivå og ser for seg nullvekst også det neste halvåret. Husholdningsrettede tjenesteytere melder om fortsatt ganske markert vekst, men venter uendret veksttakt fremover.
- Kontaktene venter samlet sett en marginal vekst i investeringene de neste 12 månedene. Forventningene er noe oppjustert fra forrige runde.
- Andelen bedrifter med kapasitetsproblemer har falt fra 21 prosent i forrige runde til 19 prosent i denne runden. Andelen bedrifter som oppgir at tilgangen på arbeidskraft begrenset produksjonen har økt marginalt fra 4 prosent til 5 prosent.
- Samlet har sysselsettingen falt litt, omlag som i forrige runde og i tråd med forventningene. Bedriftene ser for seg fortsatt en svak nedgang i sysselsettingen samlet sett.
- Samlet anslår kontaktene en årslønnsvekst i 2016 på om lag 2 ½ prosent. Anslaget for 2016 er lite endret fra forrige runde.
- Prisveksten har vært svak de siste 12 månedene. Den rapporterte prisveksten har tiltatt litt fra forrige runde. En overvekt av kontaktene venter at prisveksten vil tilta fremover.
- Bedriftene melder om at driftsmarginene samlet sett har falt litt fra i fjor. Nedgangen har avtatt fra forrige runde.